

Зарубін Іван Кіндратович

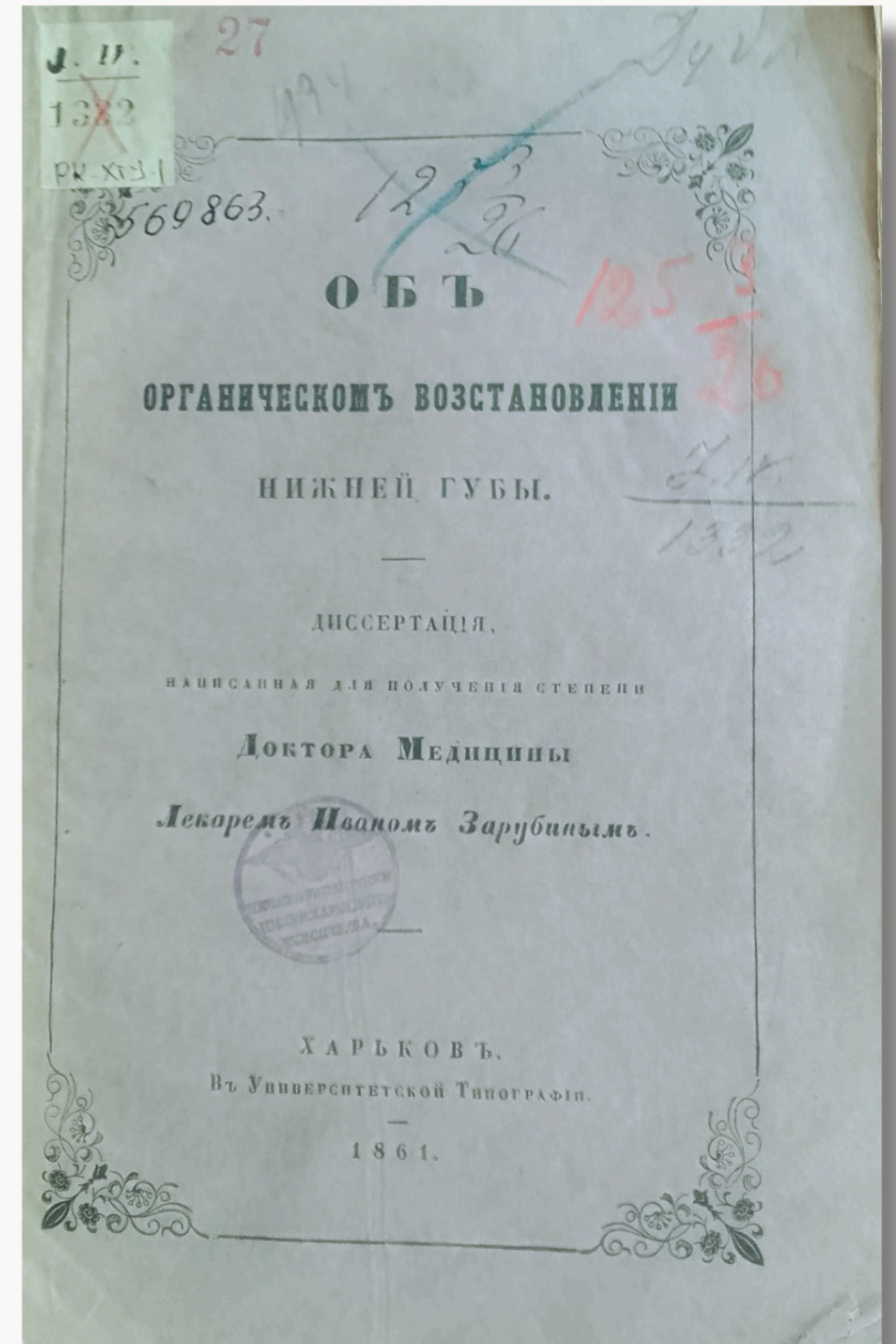
1835-1904

- Іван Кіндратович Зарубін народився 13 квітня 1835 року в селі Биконово Обоянського повіту Курської губернії. Закінчив Курську гімназію зі срібною медаллю.
- У 1853 році вступив на медичний факультет Харківського університету, по закінченні якого одержав звання лікаря з відзнакою і був залишений ординатором при хірургічній клініці професора П.А. Нарановича.

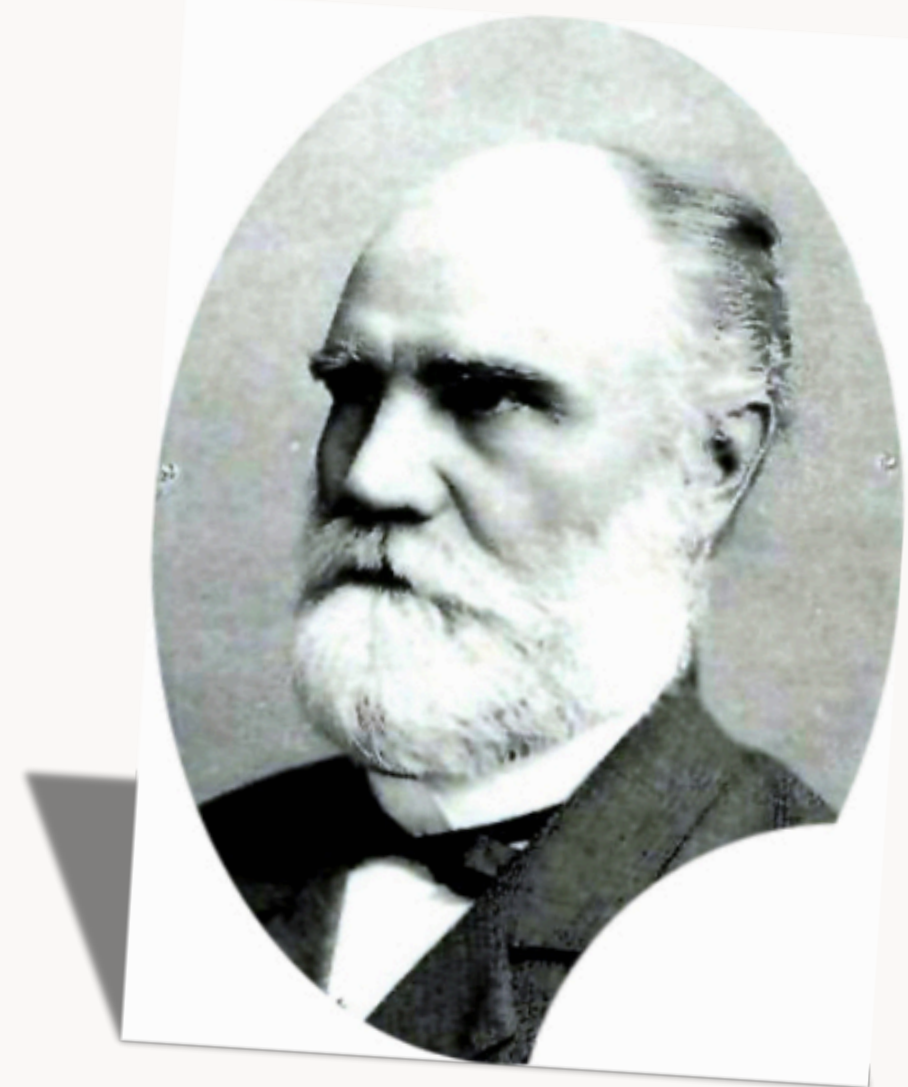
П. А. Наранович

- У 1861 році, після захисту дисертації на тему «Об органическом восстановлении нижней губы», одержав ступінь доктора медицини. В цьому ж році він першим поставив питання про необхідність улаштування у Харкові амбулаторії «для приходящих больных», маючи на увазі медичну допомогу бідному населенню міста.
- У 1862 році затверджений при кафедрі хірургії ад'юнктом та відряджений на два роки для стажування за кордон, де працював під керівництвом Миколи Івановича Пирогова.

- У 1863 р. повернувся до Харківського університету, де був обраний екстраординарним, а потім — ординарним професором кафедри теоретичної хірургії, яку він очолював до 1884 року. Одночасно він читав лекції з теоретичної хірургії, офтальмології, десмургії, венеричних хвороб, сечостатевих хвороб, курсу хвороб живота. Він перший в Україні почав читати курс урології. Окрім того, створив кабінет хірургічної патології.
- У 1873 році за його ініціативою була відкрита медична секція Товариства дослідних наук.

Проф. Зарубинъ былъ одинъ изъ симпатичнѣйшихъ и любимыхъ преподавателей. Всегда спокойный, ровный, правдивый и въ тоже время глубоко-образованный, онъ съ особенной любовью и вниманіемъ относился къ своимъ ученикамъ, которые дѣйствительно любили его и изъ его лекцій выносили громадную пользу. Какъ врачъ, онъ былъ дѣйствительно другъ человѣчества. Какъ профессоръ и учитель, онъ стоялъ съ перваго и до послѣдняго дня своей дѣятельности вполне на высотѣ науки.

- У 1870-1888 рр. — декан медичного факультету. Ставши деканом, І.К. Зарубін клопотав про заснування госпітальної хірургічної клініки і, у 1877 році, досяг бажаної мети. Залишаючись професором теоретичної хірургії, він одночасно був призначений керівником кафедри госпітальної хірургії.
- У 1877-1878 рр., під час російсько-турецької війни, Харківське управління Червоного Хреста обрало І.К. Зарубіна головним лікарем барачного госпіталя. Ці обов'язки він виконував протягом 2 років, безкоштовно, відмовившись від платні.

Въ лѣчебницѣ для приходившихъ большихъ харьковскаго медицинскаго общества ежедневно принимаются больные бесплатно (кто можетъ платитъ одинъ разъ въ годъ 20 к.) отъ 9 ч. до 2 ч., распорядителемъ лѣчебницы г. Кедровымъ. Кромя того принимаютъ больныхъ въ воскресенье — г. Кисилевъ отъ 10 до 11 ч. (внутреннія болѣзни); г. Сахновскій отъ 11 до 12 ч. (глазныя болѣзни); г. Зарубинъ отъ 12 до 1 ч. (хирургическія болѣзни); г. Баженовъ отъ 1 до 2 ч. (женскія болѣзни). Въ понедѣльникъ — г. Пахомовъ отъ 10 до 11 ч., г. Дудукаловъ отъ 11 до 12 ч. (хирургическія болѣзни); г. Роменскій отъ 12 до 1 ч., г. Порай-Кошицъ отъ 1 до 2 ч. (сифилитическія болѣзни и болѣзни моче-половыхъ органовъ).

- У 1878 р. професор отримав згоду Харківського громадського управління на відкриття терапевтичної та хірургічної клініки в Олександрівській лікарні.

- У 1882 р. Іван Кіндратович перейшов з кафедри теоретичної хірургії на кафедру госпітальної хірургічної клініки, яку очолював до 1894 р.
- У 1889 році, у зв'язку з 30-річчям служби вченого, йому було присвоєно звання заслуженого професора, а також призначено директором госпітальної хірургічної клініки довічно. 13 травня 1894 року він пішов у відставку.

Зарубинъ Иванъ Кондратьевичъ. Заслуженный Профессоръ. Конторская ул., д. № 3. Хирургическія и внутреннія болѣзни. Приемъ отъ 9 до 11 час. утра и отъ 5 до 7 час. вечера, ежедневно.

Професор Зарубін проводив велику громадську роботу. Багато років він був голосним Харківської міської думи, головою Маріїнської жіночої гімназії, членом опікунської ради Олександрівської лікарні та багато часу присвячував Товариству Червоного Хреста.

- 10 березня 1904 року І.К. Зарубін раптово помер.

ЮЖНЫЙ КРАЙ

Телефонъ редакціи № 19.

Телефонъ конторы и типографіи № 15.

ЕЖЕДНЕВНО 6 СТРАНИЦЪ.

Харьковъ. Пятница, 12-го (25-го) Марта 1904 года.

ГОДЪ ДВАДЦАТЬ ЧЕТВЕРТЫЙ № 8028.

наверху и надписью „Рускіе не сдаются“. Кромѣ этой аллегорической картины, закончены уже: „Бомбардировка Портъ-Артура“ и „Первая стычка русскаго и японскаго пикетовъ“. Всѣ картины обрамлены художественными виньетками съ портретами главныхъ участниковъ въ сраженіяхъ.

Дороговизна лошадей. По словамъ „Руси“, война оказала вліяніе на цѣны лошадей. Въ виду значительнаго требованія на артиллерійскихъ лошадей, цѣна ииъ возросла до 200 руб., тогда какъ въ мирное время она не превышаетъ 100 руб. Зато сильно упали цѣны на рысистыхъ лошадей, и торговцы послѣдними жалуются на застой въ дѣлахъ. Теперь, требованіе на лошадей для перевозки военныхъ грузовъ и орудій уменьшилось. Центромъ поставки лошадей для артиллеріи явился Петербургъ, куда были пригнаны табуны изъ разныхъ мѣстъ Россіи. Верховыхъ покупаютъ на югѣ, и цѣна на нихъ тоже поднялась. Торговцы, поставяющіе лошадей артиллеріи, заработали хорошія деньги.

Санитарный отрядъ всероссійскаго дворянства, по словамъ „Руси“, будетъ готовъ къ отравкѣ на Дальній Востокъ 10 апрѣля. 15 марта выѣзжаютъ уполномоченные дворянства: таврической губернской предводитель дворянства Скадовскій, московскій уѣздный предводитель дворянства князь П. Д. Долгоруковъ и графъ П. С. Шереметевъ. Съ ними отправляются: врачъ, инженеръ и нѣсколько санитаровъ для подготовки работъ на мѣстѣ. Весь отрядъ будетъ состоять изъ 120 человекъ, въ томъ числѣ 16 врачей и 48 сестеръ милосердія.

† И. К. Зарубинъ.

Въ 10 час. вечера 10-го марта внезапно скончался заслуженный профессоръ Иванъ Кондратьевичъ Зарубинъ. Покойному было 69 лѣтъ. Онъ совсѣмъ почти не болѣлъ и только въ послѣдніе дни жаловался на боль руки. Въ день смерти

у него были его знакомые, съ которыми онъ завтракалъ, былъ веселъ, говорилъ о дѣлахъ и въ продолженіе дня былъ также занятъ кипучей работой, къ которой онъ привыкъ. Въ 1/2 10-го часа вечера онъ захотѣлъ принять, по обыкновенію, ванну, но она оказалась сильно нагрѣтой; онъ велѣлъ провентилировать и охладить ее, и черезъ 40 минутъ подошелъ опять къ ваннѣ, сталъ раздѣваться и здѣсь же упалъ мертвымъ.

И. К. Зарубинъ, какъ профессоръ, является виднымъ дѣятелемъ на разныхъ поприщахъ, начиная съ академической жизни, для которой онъ посвятилъ большую часть своихъ знаній и силъ. Происходитъ онъ изъ „землепашцевъ“, какъ написано въ его формулярѣ. По окончаніи курса наукъ въ харьковскомъ университетѣ со званіемъ лекаря съ отличіемъ, И. К. въ 1858 году былъ опредѣленъ на службу помощникомъ ординатора хирургическаго отдѣленія клиники харьковскаго университета. Въ 1859 г. по экзамену медицинскимъ факультетомъ онъ удостоенъ званія уѣзднаго врача и въ томъ же году по экзамену удостоенъ званія оператора, какъ члена врачебной управы. Въ 1860 году утвержденъ ординаторомъ хирургическаго отдѣленія клиники. Въ слѣдующемъ году по испытаніи въ медицинскомъ факультетѣ и послѣ публичной защиты диссертации утвержденъ въ степени доктора медицины. Въ 1861 году онъ опредѣленъ на одинъ годъ преподавателемъ при медицинскомъ факультетѣ и вмѣстѣ съ тѣмъ съ декабря 1861 г. по июнь 1862 г. состоялъ руководителемъ женскій воскресной школы. Въ 1862 г. утвержденъ адъюнктомъ при кафедрѣ хирургіи. Въ томъ же году И. К. былъ командированъ за границу съ ученою цѣлью на два года и въ 1863 г. утвержденъ экстраординарнымъ профессоромъ по кафедрѣ теоретической хирургіи, а въ 1865 г. утвержденъ ординарнымъ профессоромъ по той же кафедрѣ.

Въ 1867 г. по избранію совѣта университета—утвержденъ на должность судьи университетскаго суда.

Съ 1867 г. онъ былъ избранъ секретаремъ медицинскаго факультета, а въ 1870 г. утвержденъ деканомъ медицинскаго факультета; деканомъ факультета И. К. Зарубинъ избирался на нѣсколько трехлѣтій и оставался до 1888 г., причѣмъ въ 1878 г. онъ былъ избранъ соавтомъ университета заступающимъ мѣсто ректора и былъ освобожденъ отъ этой должности въ 1881 г. по собственной просьбѣ. Въ 1873 г. онъ былъ избранъ предсѣдателемъ медицинской секции Общества опытныхъ наукъ, состоящаго при университетѣ. Въ 1882 г. перепоручивъ, начиная съ академической

жизни, для которой онъ посвятилъ большую часть своихъ знаній и силъ. Происходитъ онъ изъ „землепашцевъ“, какъ написано въ его формулярѣ. По окончаніи курса наукъ въ харьковскомъ университетѣ со званіемъ лекаря съ отличіемъ, И. К. въ 1858 году былъ опредѣленъ на службу помощникомъ ординатора хирургическаго отдѣленія клиники харьковскаго университета. Въ 1859 г. по экзамену медицинскимъ факультетомъ онъ удостоенъ званія уѣзднаго врача и въ томъ же году по экзамену удостоенъ званія оператора, какъ члена врачебной управы. Въ 1860 году утвержденъ ординаторомъ хирургическаго отдѣленія клиники. Въ слѣдующемъ году по испытаніи въ медицинскомъ факультетѣ и послѣ публичной защиты диссертации утвержденъ въ степени доктора медицины. Въ 1861 году онъ опредѣленъ на одинъ годъ преподавателемъ при медицинскомъ факультетѣ и вмѣстѣ съ тѣмъ съ декабря 1861 г. по июнь 1862 г. состоялъ руководителемъ женскій воскресной школы. Въ 1862 г. утвержденъ адъюнктомъ при кафедрѣ хирургіи. Въ томъ же году И. К. былъ командированъ за границу съ ученою цѣлью на два года и въ 1863 г. утвержденъ экстраординарнымъ профессоромъ по кафедрѣ теоретической хирургіи, а въ 1865 г. утвержденъ ординарнымъ профессоромъ по той же кафедрѣ.

Въ 1867 г. по избранію совѣта университета—утвержденъ на должность судьи университетскаго суда.

Дѣятельность И. К. Зарубина при отдѣленіи Общества Краснаго Креста была особенно плодотворна. Онъ былъ приглашенъ въ концѣ 1897 г. въ качествѣ завѣдующаго стационарной лечебницей открытой при Общинѣ сестеръ милосердія для леченія хирургическихъ больныхъ. Въ 1898 г. онъ былъ избранъ помощникомъ попечительницы Общины по медицинской части. Кромѣ того, онъ состоялъ товарищемъ предсѣдателя мѣстнаго управленія Общества Краснаго Креста. Какъ завѣдующій амбулаторной и стационарной лечебницами Общины сестеръ милосердія, И. К. отличался живою и полезною дѣятельностью, блестяще поставивъ въ нихъ дѣло. Въ послѣднее время онъ много посвятилъ заботъ на организацию курсовъ сестеръ милосердія и санитаровъ.

Вчера вечеромъ въ квартирѣ И. К. Зарубина отслужена панихида по покойномъ, на которой присутствовали много численные представители профессуры и разныхъ учреждений, въ которыхъ принималъ участіе покойный, во главѣ съ ихъ начальствующими лицами.

ЖЕНА и ДѢТИ ЗАСЛУЖЕННАГО ПРОФЕССОРА Императорскаго Харьковского университета ИВАНА КОНДРАТЬЕВИЧА ЗАРУБИНА

извѣщаютъ родныхъ и знакомыхъ, что панихида по усопшемъ имѣетъ быть 12-го марта, въ 12 час. дня, выносъ тѣла въ Университетскую церковь—въ тотъ же день, въ 4 ч. пополудни, погребеніе же на городскомъ кладбищѣ—въ воскресенье, 14 марта, послѣ литургіи. Т. 1—1

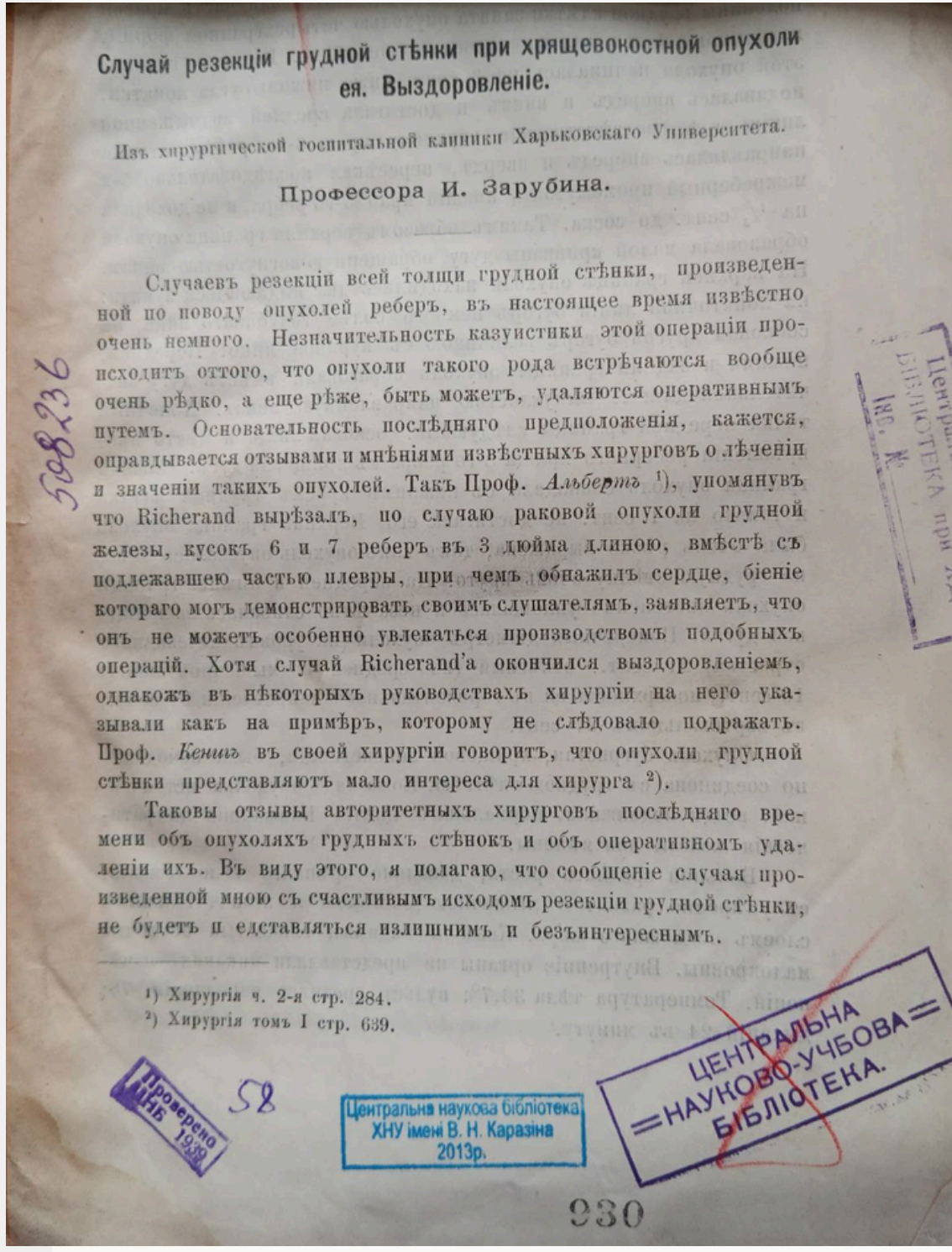
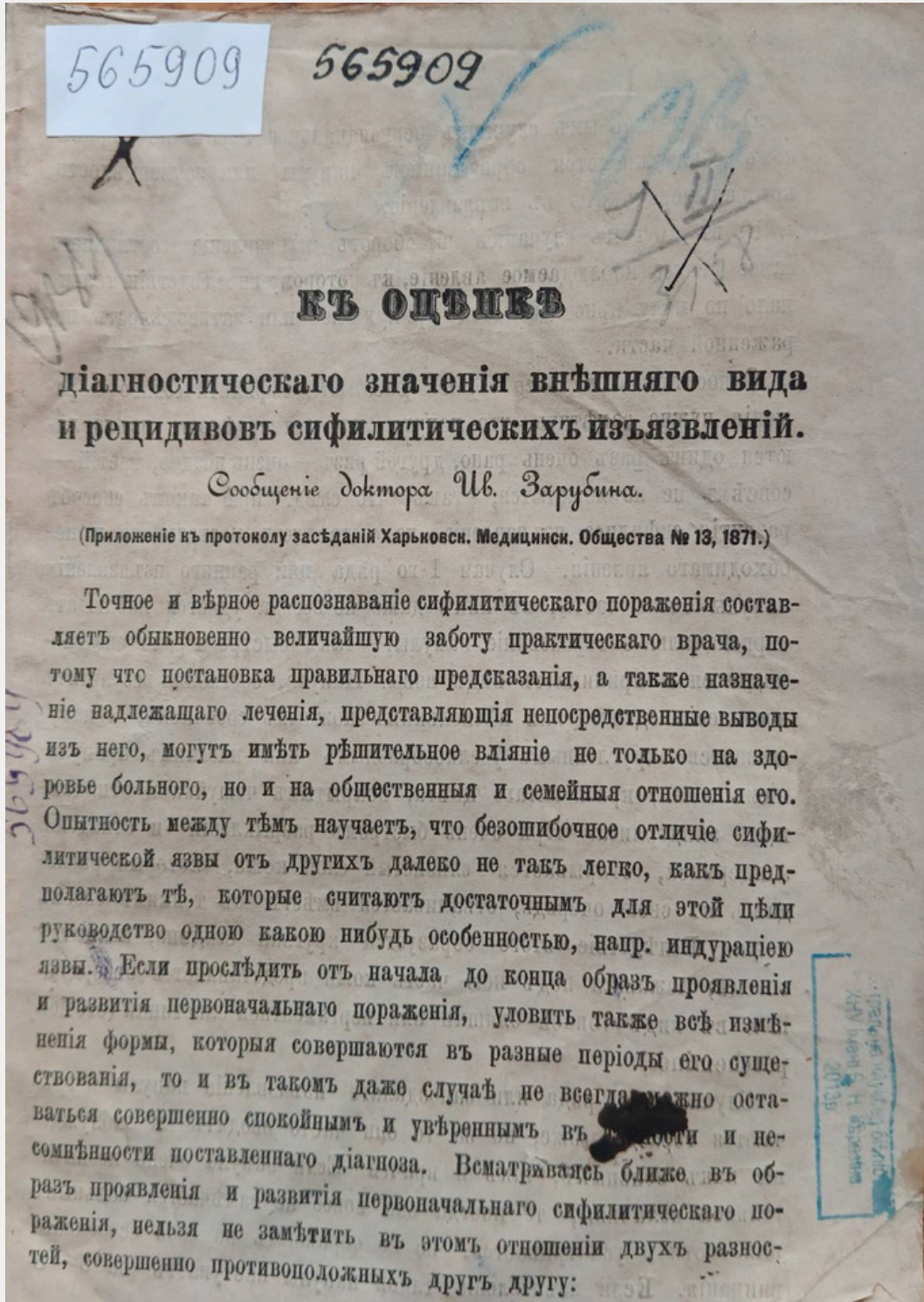
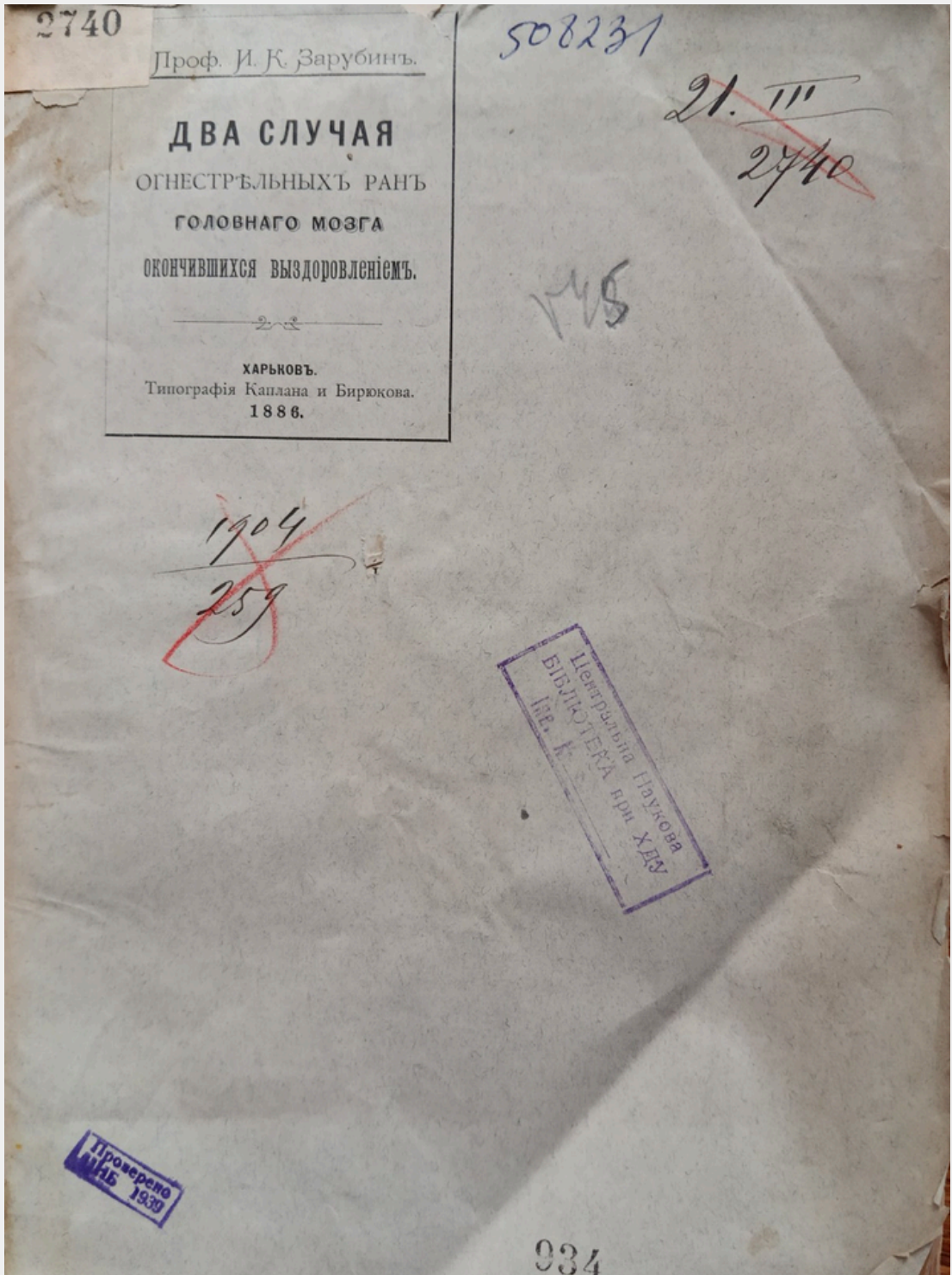
Предсѣдатель Харьковского Медицинскаго Общества
извѣщаетъ г.г. членовъ о смерти почетнаго члена
Общества, заслуженнаго профессора
**Ивана Кондратьевича
ЗАРУБИНА.**

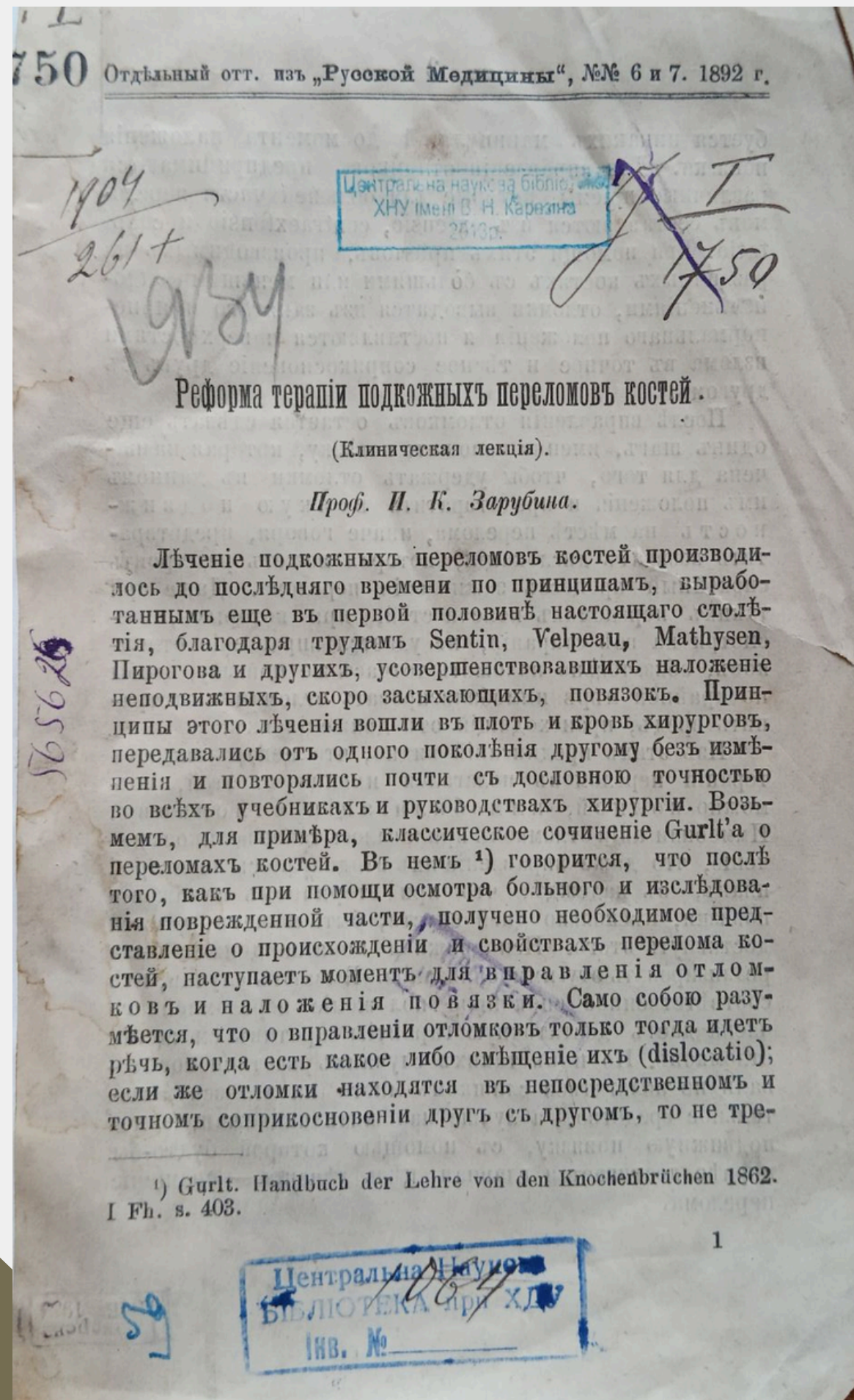
Выносъ тѣла въ Университетскую церковь состоитъ 12 сего марта, въ 4 часа дня, а погребеніе 14-го сего марта, послѣ литургіи. 7768 1—1

Попечительница Общины сестеръ милосердія Краснаго Креста
съ глубокою скорбью извѣщаетъ г.г. членовъ Общины и врачей, что панихида по усопшемъ
главномъ врачѣ Общины—заслуженномъ профессорѣ
Иванѣ Кондратьевичѣ ЗАРУБИНѣ
будетъ совершена въ Общинѣ, сего 12 марта, въ 11 час. о. 1—1

Врачи амбулаторіи и стационарной лечебницы и сестры милосердія Харьковской
Общины Краснаго Креста извѣщаютъ, что выносъ тѣла главнаго врача
Общины, профессора
Ивана Кондратьевича Зарубина,
состоится изъ квартиры усопшаго въ Университетскую церковь, въ 4
часа, 12-го марта, а погребеніе на городскомъ кладбищѣ, въ воскресенье,
14-го марта, послѣ литургіи. 7781 1—1

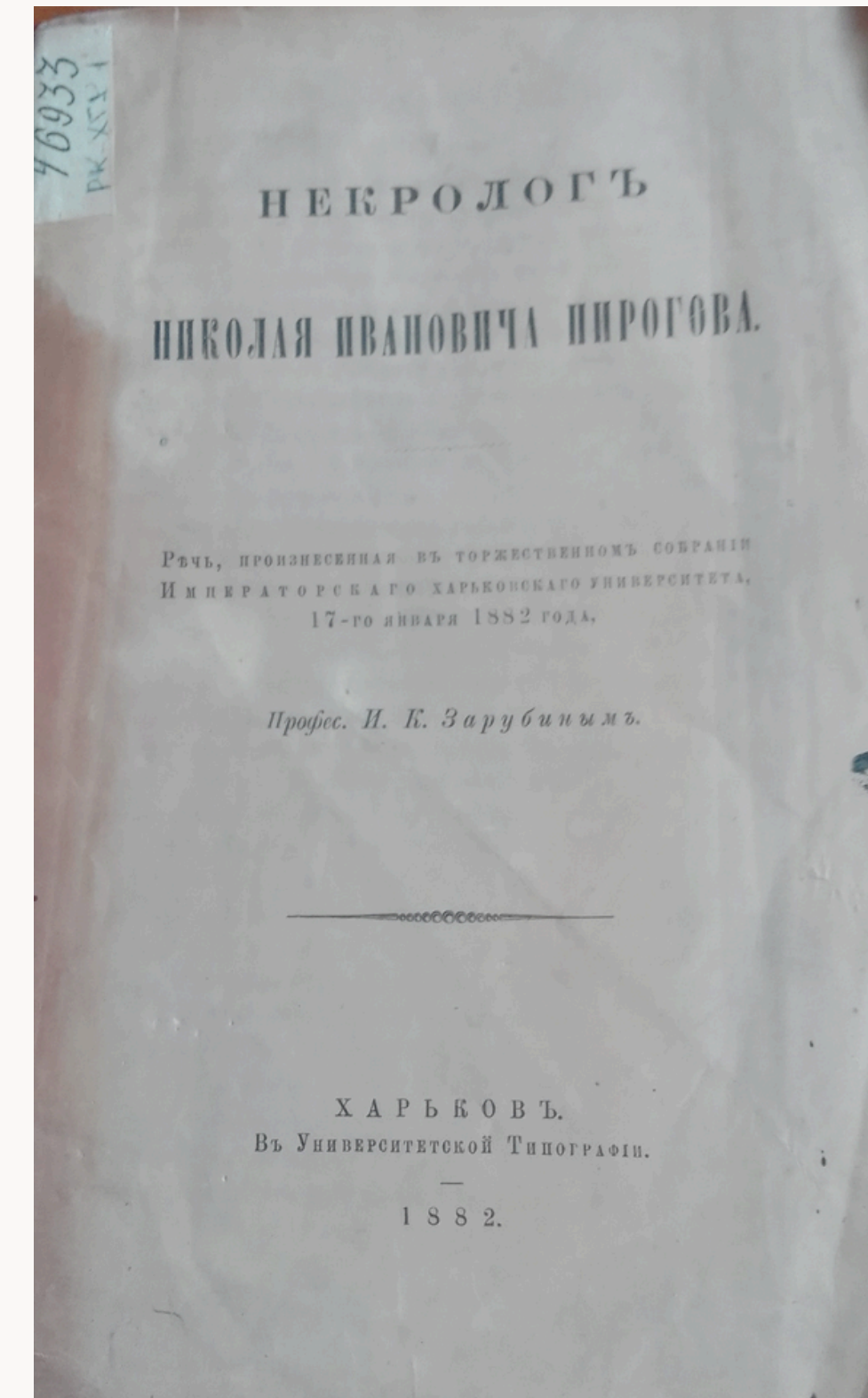
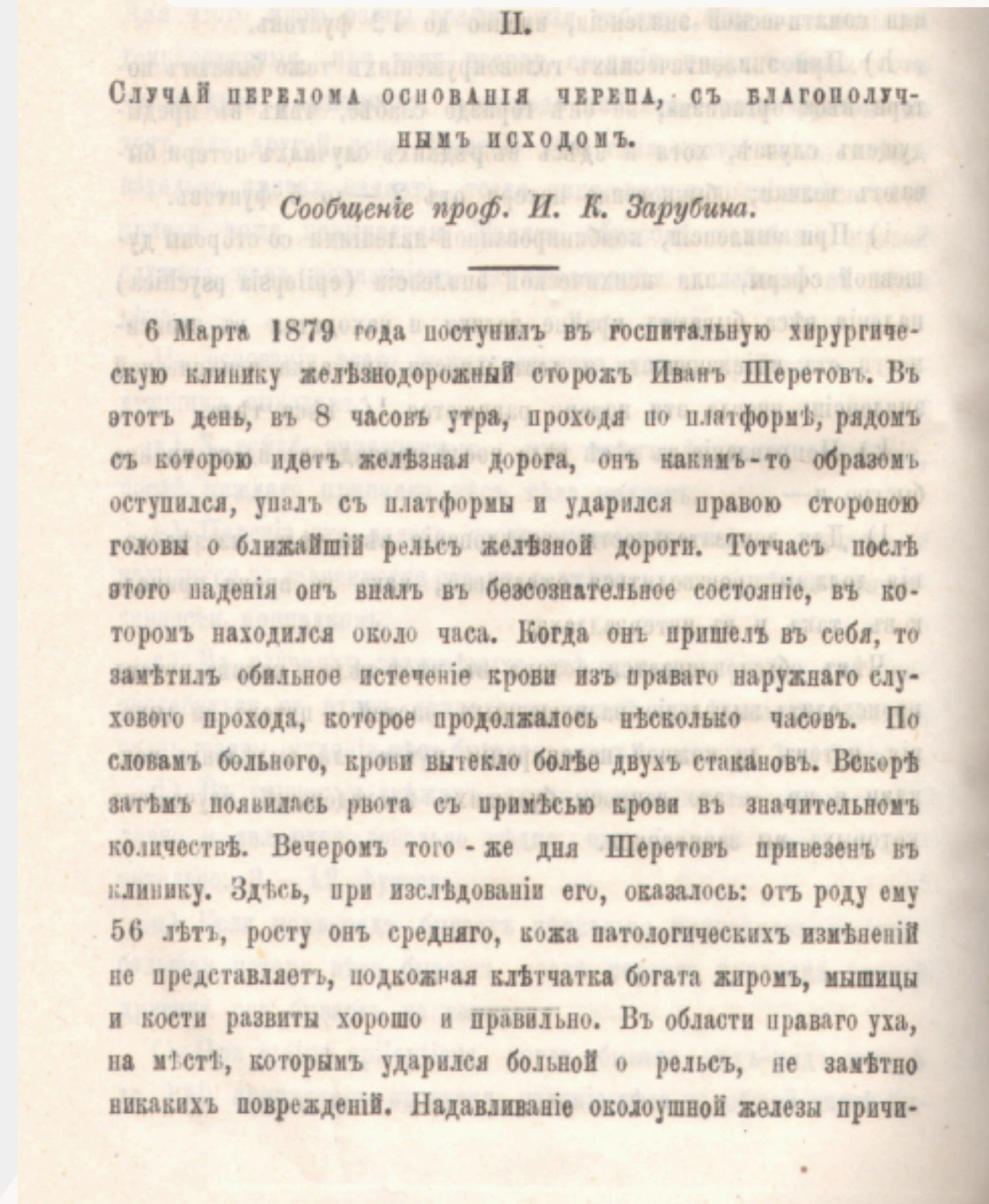
Професору І . К . Зарубіну належить понад 20 наукових праць, присвячених різним питанням хірургії: переломам основи черепа, відновленню нижньої губи, аневризмам безіменної артерії, торакоцентезу, гіпертрофії передміхурової залози, гіпоспадії, вогнестрільному пораненню колінного суглоба, проривній виразці підошви та ін.

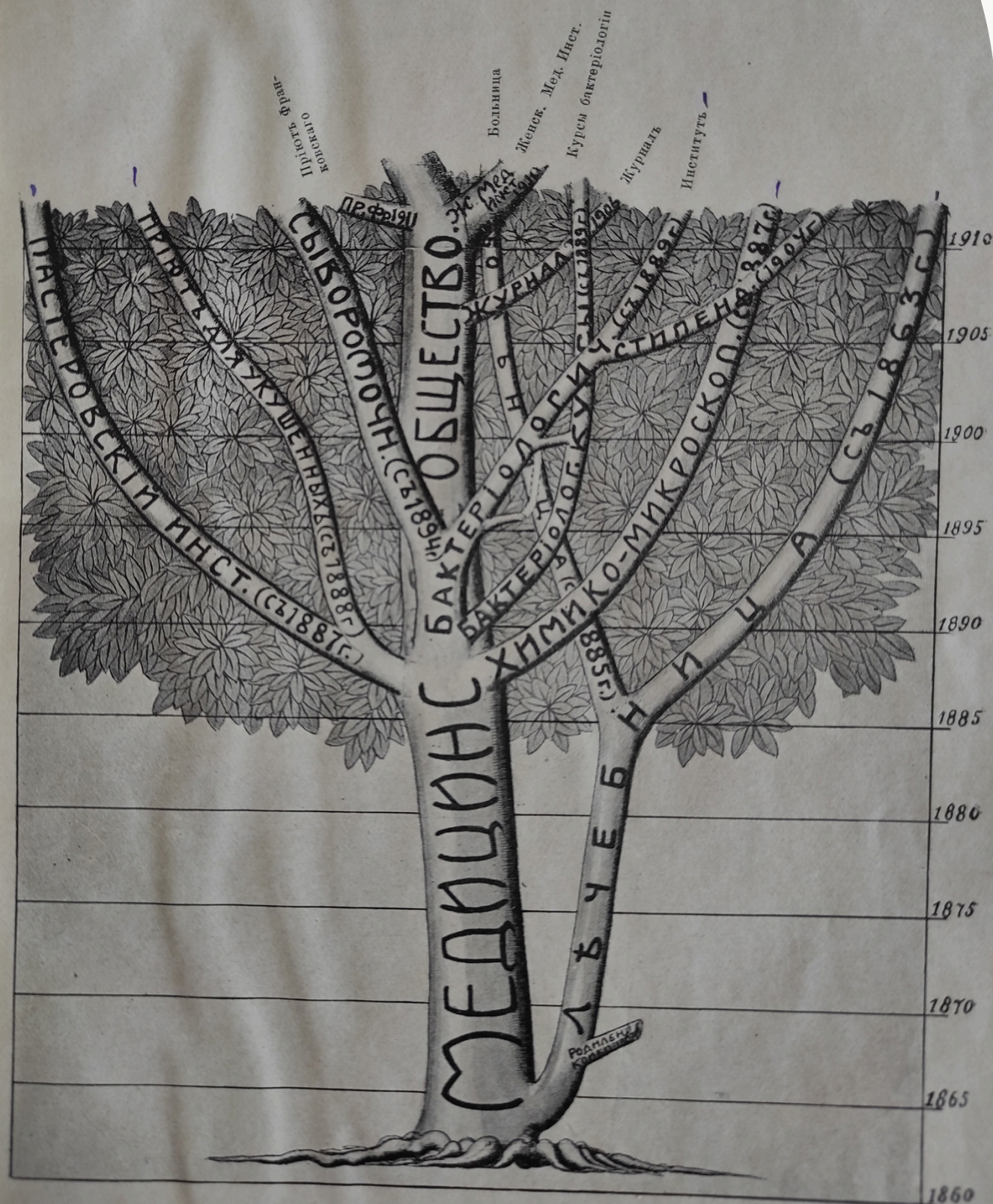

Зарубин, Иван Кондратьевич. Случай перелома основания черепа, с благополучным исходом // Протоколы заседаний медицинской секции Общества опытных наук при Императорском Харьковском университете 1879 года, второе полугодие. – Х., 1881. – Прил. – С. 92–100.

<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/1000>

У ЧРЕЖДЕНІЯ Харьковскаго Медицинскаго Общества

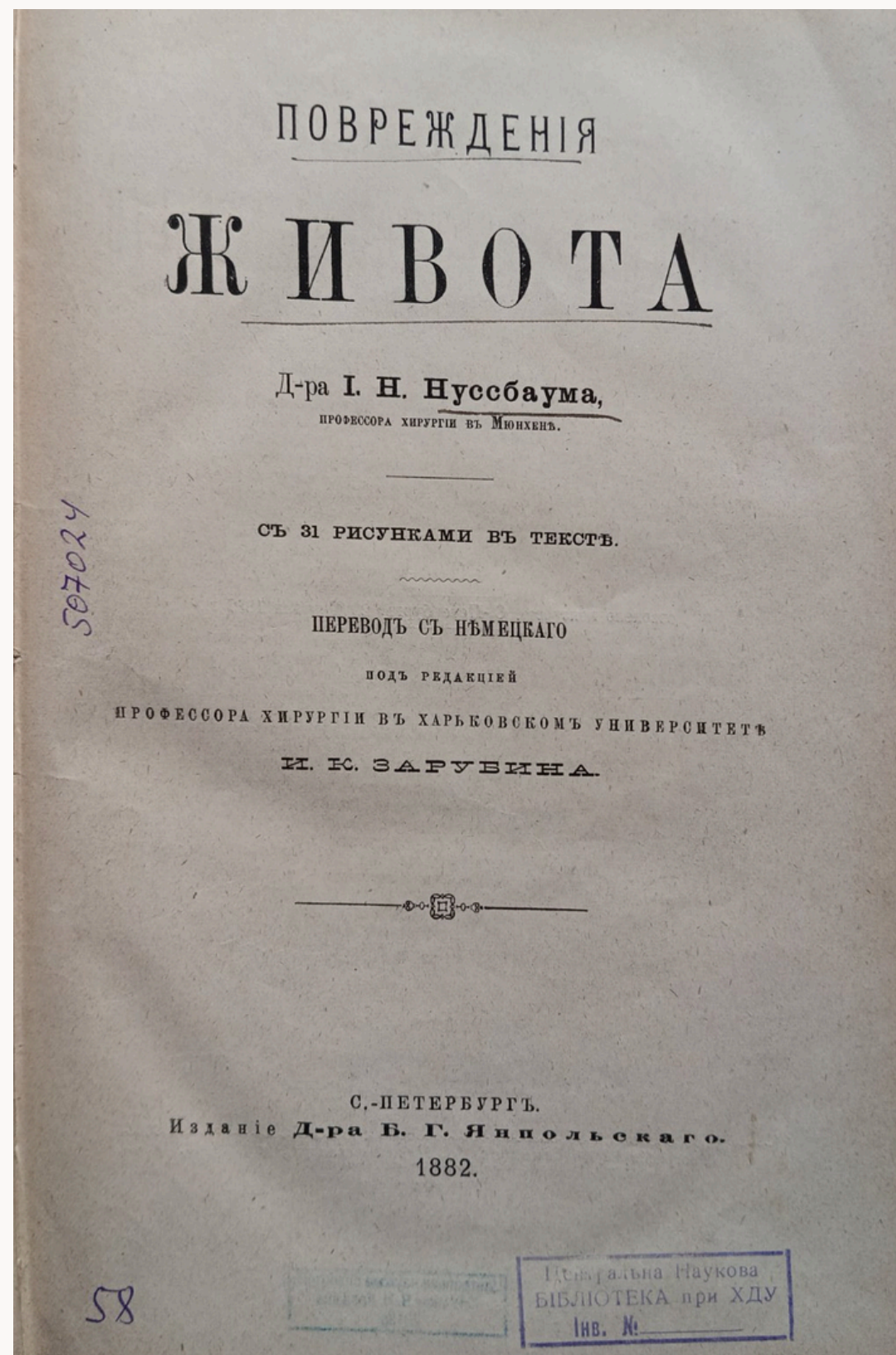
8. ПОЧЕТНЫЕ ЧЛЕНЫ Харьковскаго Медицинскаго Общества. 1861—1911 г.

1863 Альбрехтъ Федоръ Карловичъ.	1886 Эйхвальдъ Эдуардъ Эдуардовичъ.
„ Ганъ Федоръ Васильевичъ.	1887 Лазаревичъ Иванъ Павловичъ.
„ Гордѣенко Егоръ Степановичъ.	1888 Здекауеръ Николай Федоровичъ.
„ Демонси Карлъ Александровичъ.	1890 Кохъ Робертъ.
1871 Лямбль Душанъ Федоровичъ.	1891 Гельмгольцъ Германъ.
„ Столяровъ Василій Федоровичъ.	1892 Манассеинъ Вячеславъ Авксентьевичъ.
1881 Вирховъ Рудольфъ.	1893 Оболенскій Иванъ Николаевичъ.
„ Ценковскій Левъ Семеновичъ.	„ Славянскій Кронидъ Федоровичъ.
1882 Боткинъ Сергѣй Петровичъ.	1895 Высоковичъ Владиміръ Константиновичъ.
„ Груберъ Венцеславъ Леопольдовичъ.	1898 Дюнанъ Андри.
1885 Якобій Аркадій Ивановичъ.	„ Спримонъ Василій Феликсовичъ.
1886 Бекетовъ Николай Николаевичъ.	„ Андіонъ Николай Павловичъ.
„ Гиршманъ Леонардъ Леопольдовичъ.	1899 Долженковъ Василій Ивановичъ.
„ Грубе Вильгельмъ Федоровичъ.	„ Эрисманъ Федоръ Федоровичъ.
„ Зарубинъ Иванъ Кондратьевичъ.	1900 Данилевскій Василій Яковлевичъ.
„ Крассовскій Антонъ Яковлевичъ.	„ Мечниковъ Илья Ильичъ.
„ Караваевъ Владиміръ Афанасьевичъ.	1902 Лейденъ Эрнстъ.
„ Крыловъ Владиміръ Платоновичъ.	1903 Чириковъ Андрей Дмитріевичъ.
„ Кузнецовъ Александръ Харитоновичъ.	1904 Эрлихъ Павелъ.
„ Лашневичъ Валеріанъ Григорьевичъ.	1906 Бобинъ Владиміръ Павловичъ.
„ Листеръ Іосифъ.	„ Раковскій Автономъ Евгеньевичъ.
„ Пастеръ Луи.	1907 Свѣтухинъ Михаилъ Ивановичъ.
„ Франковскій Владиславъ Андреевичъ.	„ Флюгге Карлъ.

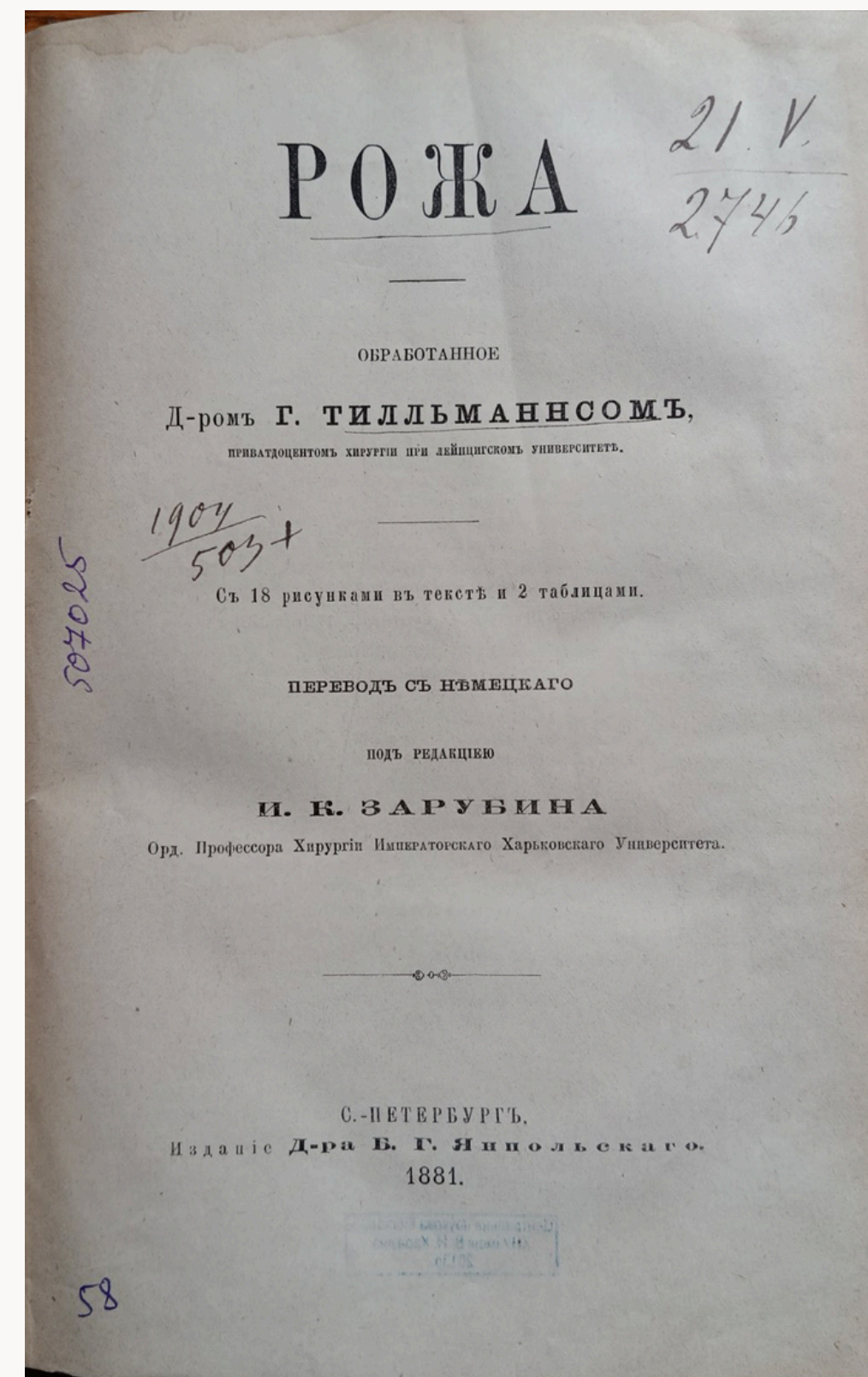
Таблицы составили
бухгалтеры Медицинскаго О-ва { И. С. Рыбалка.
Н. А. Кушниренко.

Праці зарубіжних вчених у перекладі та під редакцією І.К. Зарубіна

Нуссбаум, Иоганн Непомук.
Повреждения живота : [Соч.] д-ра И.Н. Нуссбаума, проф. хирургии в Мюнхене; Пер. с нем. под ред. проф. хирургии в Харьковск. ун-те И.К. Зарубина : пер. с нем. / Иоганн Непомук Нуссбаум ; Пер.под ред. Иван Кондратьевич Зарубин . – Санкт-Петербург : Б.Г. Ямпольский, 1882 . – VIII, 236 с. – (Руководство к общей и частной хирургии ; Отд. 53) . - Библиогр.: с. VII-VIII

Тильманс, Герман.Рожа : пер. с нем. / Герман Тильманс, Бандл ; Пер.под ред. И.К. Зарубин . – Санкт-Петербург : Издательство Б.Г. Ямпольского, 1881 . – 332 с. : ил. + 2 л. ил. – (Руководство к общей и частной хирургии, разработанное германскими профессорами-специалистами, издаваемое проф. д-р Бильрот из Вены и проф. д-р Люкке из Страсбурга ; Отд.20) . - Библиогр.: с. 311-322

82486

МЕДИЦИНСКІЙ ФАКУЛЬТЕТЪ

ХАРЬКОВСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

за первыя 100 лѣтъ его существованія

(1805—1905).

I. Исторія факультета.

II. Историческіе очерки кафедръ.

III. Біографическій словарь профессоръ
и преподавателей.

ПОДЪ РЕДАКЦІЕЙ

проф. И. П. Скворцова и Д. И. Багалѣя.

Изданіе Университета.

ХАРЬКОВЪ.

Типографія „Печатное Дѣло“ кв. К. Н. Гагарина, Клочковская—5.
1905—1906.

У роботі над виставкою були використані матеріали з книги

Медицинский факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805—1905) / Харьковский университет; под ред. проф. И.П. Скворцова и проф. Д.И. Багалей. — Харьков: Типография «Печатное дело», 1905—1906. — V, 471, 314, XVI с. : ил.

<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/2138>

Виставку підготувала завідувач відділу
Центральної наукової бібліотеки
Каразінського університету
БАЙРАМОВА КАРІНА